

SPIS TREŚCI

Rozdział 1. ZAGADNIENIA ZWIĄZANE Z PSYCHIKĄ OSÓB W WIEKU PODESZŁYM.

PSYCHOPATOLOGIA	17
<i>Dominika Dudek</i>	
Wprowadzenie	17
Czynniki psychologiczno-społeczne związane ze starzeniem się	19
Starzenie się mózgu i procesy neurodegeneracyjne. Zaburzenia psychoorganiczne	21
Choroby somatyczne	24
Zmiany w obrazie psychopatologicznym zaburzeń, które rozpoczęły się we wcześniejszych okresach życia	26
Podsumowanie	28
Piśmiennictwo	28

Rozdział 2. ZABURZENIA OTĘPIENNE WŚRÓD OSÓB POWYŻEJ 60. ROKU ŻYCIA

<i>Kornelia Kędziora-Kornatowska, Anna Polak-Szabela</i>	
Wprowadzenie	31
Definicja	31
Epidemiologia	34
Etiopatogeneza	35
Obraz kliniczny	36
Rozpoznanie	39
Leczenie	41
Podsumowanie	43
Piśmiennictwo	44

Rozdział 3. CHOROBA ALZHEIMERA JAKO NAJCZĘSTSZA POSTAĆ OTĘPIENIA

<i>Maria Barcikowska</i>	
Definicja	45
Epidemiologia	45
Etiopatogeneza	45
Obraz kliniczny	47
Badania dodatkowe w diagnostyce choroby Alzheimer	48
Obraz kliniczny choroby Alzheimer – charakterystyka trzech stadiów choroby	51
Kryteria diagnostyczne rozpoznawania choroby Alzheimer	53
Różnicowanie	58

Leczenie choroby Alzheimer	59
Podsumowanie	61
Piśmiennictwo	61

Rozdział 4. ZABURZENIA PSYCHOTYCZNE U OSÓB STARSZYCH

<i>Aleksander Araszkiewicz, Wojciech Kosmowski</i>	
Wprowadzenie	63
Definicja	63
Epidemiologia	65
Etiopatogeneza	66
Obraz kliniczny	68
Rozpoznanie	70
Leczenie	81
Podsumowanie	83
Piśmiennictwo	84

Rozdział 5. CHOROBA AFEKTYWNA DWUBIEGUNOWA U PACJENTÓW W PODESZŁYM WIEKU

<i>Tadeusz Parnowski</i>	
Wprowadzenie	87
Definicja	87
Epidemiologia	88
Etiopatogeneza	89
Trudności w rozpoznawaniu CHAD o późnym początku	91
Kryteria diagnostyczne i obraz kliniczny	97
Kryteria diagnostyczne depresji i manii naczyniowej	99
Leczenie	102
Podsumowanie	104
Piśmiennictwo	105

Rozdział 6. ZABURZENIA DEPRESYJNE POWSZECHNYM ZABURZENIEM AFEKTYWNYM WŚRÓD OSÓB STARSZYCH

<i>Leszek Bidzan</i>	
Wprowadzenie	107
Epidemiologia	109
Objawy depresyjne w przebiegu zaburzeń funkcji poznawczych	113
Rokowanie	114
Terapia zaburzeń depresyjnych	115
Podsumowanie	118
Piśmiennictwo	119

Rozdział 7. ZABURZENIA LĘKOWE WŚRÓD OSÓB STARSZYCH	121
<i>Agata Szulc, Anna Mosiołek</i>	
Wprowadzenie	121
Definicja	122
Epidemiologia	123
Etiopatogeneza	124
Obraz kliniczny	126
Rozpoznanie	127
Leczenie zaburzeń lękowych w podeszłym wieku	133
Ryzyko związane ze stosowaniem farmakoterapii u pacjentów w podeszłym wieku	135
Podsumowanie	135
Piśmiennictwo	136
 Rozdział 8. ZABURZENIA SNU W GRUPIE SENIORÓW	137
<i>Wojciech Jernajczyk</i>	
Wprowadzenie	137
Elektroencefalografia i polisomnografia	138
Znaczenie biologiczne snu	140
Neurobiologia snu	140
Ewolucja obrazu snu w zależności od wieku	143
Sen osób w wieku senioralnym	143
Zaburzenia snu w wieku senioralnym	147
Choroby przebiegające z zaburzeniem funkcji poznawczych	150
Podsumowanie	151
Piśmiennictwo	152
 Rozdział 9. ZABURZENIA SEKSUALNE WŚRÓD OSÓB W PODESZŁYM WIEKU	153
<i>Zbigniew Lew-Starowicz</i>	
Wprowadzenie	153
Seksualność w podeszłym wieku	154
Badania epidemiologiczne zaburzeń seksualnych wśród osób w podeszłym wieku	157
Najczęściej spotykane przyczyny zaburzeń seksualnych	158
Klinika zaburzeń seksualnych wśród osób w podeszłym wieku	161
Promocja zdrowia seksualnego wśród osób w podeszłym wieku	165
Podsumowanie	166
Piśmiennictwo	166

Rozdział 10. UZALEŻNIENIE OD ALKOHOLU WŚRÓD OSÓB STARSZYCH	169
<i>Justyna Pełka-Wysiecka</i>	
Wprowadzenie	169
Definicja	170
Epidemiologia	170
Etiopatogeneza	171
Obraz kliniczny	173
Rozpoznanie	175
Leczenie	179
Podsumowanie	180
Piśmiennictwo	181
 Rozdział 11. UZALEŻNIENIE OD LEKÓW W POPULACJI OSÓB STARSZYCH	183
<i>Mikołaj Kwiatkowski, Natalia Wygnał, Katarzyna Simonienko, Karolina Wilczyńska, Agata Szulc, Napoleon Waszkiewicz</i>	
Wprowadzenie	183
Definicja	184
Etiopatogeneza	184
Epidemiologia	187
Obraz kliniczny	189
Rozpoznanie	192
Leczenie	194
Podsumowanie	198
Piśmiennictwo	198
 Rozdział 12. FARMAKOLOGIA W PSYCHOGERIATRII – MOŻLIWOŚCI I OGRANICZENIA	201
<i>Jerzy Leszek</i>	
Wprowadzenie	201
Specyfika patologii wieku podeszłego	201
Stosowanie leków w podeszłym wieku	203
Ryzyko działań niepożądanych	204
Zaprzestanie farmakoterapii	206
Najczęstsze nieprawidłowości leczenia w starszym wieku	206
Jatrogeny zespół geriatryczny	209
Zakończenie	210
Podsumowanie	212
Piśmiennictwo	213

Rozdział 13. WYBRANE ASPEKTY PIELĘGNOWANIA PACJENTÓW PSYCHOGERIATRYCZNYCH 215*Marta Muszalik*

Wprowadzenie	215
Charakterystyka pacjentów geriatrycznych z zaburzeniami w zakresie zdrowia psychicznego	216
Diagnoza pielęgniarstwa pacjenta psychogeriatrycznego i proces pielęgnowania	218
Model diagnozy pielęgniarstwa pacjenta geriatrycznego z zaburzeniami psychicznymi	219
Podsumowanie	229
Piśmiennictwo	229

Rozdział 14. TEORETYCZNE PODSTAWY WSPÓŁCZESNYCH METOD NEUROREHABILITACJI WŚRÓD PACJENTÓW W PODESZŁYM WIEKU 231*Agnieszka Gorzkowska, Monika Rudzińska-Bar, Joanna Siuda, Grzegorz Opala*

Wprowadzenie	231
Choroby neurologiczne wieku podeszłego	231
Choroba Parkinsona	231
Wybrane problemy psychogeriatryczne w neurorehabilitacji	239
Podsumowanie	245
Piśmiennictwo	245

Rozdział 15. PRAKTYCZNE ASPEKTY NEUROREHABILITACJI CHORYCH W PODESZŁYM WIEKU 247*Iwona Sarzyńska-Długosz*

Wprowadzenie	247
Neurorehabilitacja w geriatrii	247
Upadki	249
Niedożywienie	253
Praktyczne aspekty rehabilitacji po udarze mózgu	255
Praktyczne aspekty rehabilitacji osób z chorobą Parkinsona	256
Praktyczne aspekty rehabilitacji osób z zespołami otępiennymi	258
Podsumowanie	259
Piśmiennictwo	260

ROZDZIAŁ 16. DIAGNOSTYKA I REHABILITACJA NEUROPSYCHOLOGICZNA OSÓB Z CHOROBY OTĘPIENNYMI 261*Maria Pąchalska*

Wprowadzenie	261
Istota otępienia	262
Problematyka diagnozy zaburzeń funkcji neuropsychologicznych	265
Rehabilitacja neuropsychologiczna osób z otępieniem	276

Podsumowanie	285
Piśmiennictwo	286

ROZDZIAŁ 17. POTRZEBY I REAKCJE PSYCHICZNE NA PERSPEKTYWĘ ŚMIERCI W PRZEBIEGU CHOROBY U OSÓB STARSZYCH 287*Krystyna de Walden-Gałuszko*

Wprowadzenie	287
Potrzeby ludzi starych na tle aktualnej sytuacji społeczno-kulturalnej	288
Problem śmierci	289
Reakcje i postawy wobec śmierci	291
Podsumowanie	297
Piśmiennictwo	298

ROZDZIAŁ 18. WYBRANE PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY PROCESU STARZENIA SIĘ I STAROŚCI 299*Stanisława Steuden*

Wprowadzenie	299
Czynniki demograficzne i ich konsekwencje społeczne	300
Koncepcje wyjaśniające proces starzenia się	301
Zmiany biologiczne	303
Psychologiczny wymiar starości	304
Teorie przystosowania do starości	305
Doświadczenie własnej starości	308
Podsumowanie	310
Piśmiennictwo	312

ROZDZIAŁ 19. PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY RADZENIA SOBIE Z CHOROBY I OGRANICZENIAMI W STAROŚCI 313*Krzysztof Owczarek*

Wprowadzenie	313
Organizacja percepcji u starszych ludzi	315
Emocje starszych osób	317
Obiektywne problemy i subiektywny punkt widzenia	319
Choroby i problemy związane z ograniczeniem sprawności umysłowej i fizycznej	323
Reakcja na zmiany w leczeniu	324
Nieprzestrzeganie zasad leczenia	326
Zagadnienia związane z ruchem i aktywnością fizyczną u osób w starszym wieku	329
Dieta w okresie starzenia się	329
Zjawisko wypalenia dotyczące otoczenia osób w podeszłym wieku	332

Zakończenie	334
Podsumowanie	336
Piśmiennictwo	337
SKOROWIDZ	339